

חבירו, שהרי אין במשמעות דבריו לא שבועה ראויה ולא איסור כקרבן על מה שיאכל מחבירו.

גמרא:

א-טו שנינו במשנה: קרבן לא אוכל לך, קרבן שאוכל לך, לקרבן לא אוכל לך מותר:

לעיל במשנה י ב נחלקו רבי מאיר וחכמים: לדעת תנא קמא שהוא רבי מאיר, האומר "ירושלים שאוכל לך", הרי הוא אסור ואף שלא אמר "כירושלים" בכ"ף הדמיון, ואילו רבי יהודה סובר: "האומר ירושלים [וכל לשון אחרת שלא הוסיף בה את כ"ף הדמיון] לא אמר כלום".

מדייקת הגמרא ממה ששנינו "קרבן לא אוכל לך מותר", שאם היה אומר "קרבן אוכל לך" [דהיינו "מה שאוכל משלך יהא עלי כקרבן"] אכן היה אסור, ואף שלא אמר "כקרבן" —

ואם כן בהכרח דמני מתניתין? רבי מאיר היא, דלא שני ליה קרבן ולא שני ליה כקרבן, (1) כלומר: אינו מצריך כ"ף הדמיון —

ואם כן אימא סיפא: "לקרבן לא אוכל לך", מותר.

זהיות ומשנתנו רבי מאיר היא, תיקשי: התנן במשנה לעיל יג א:

האומר: "לקרבן לא אוכל לך" רבי מאיר אוסר, ואמר רבי אבא [לעיל יג ב] בביאור טעמו של רבי מאיר: משום שנעשה כאומר "לקרבן יהא [מה שאוכל משלך] לפיכך לא אוכל לך".

והאיך שנינו: "לקרבן לא אוכל לך מותר", במשנתנו שהיא כרבי מאיר!?

ומשנינו: לא קשיא:

הא — המשנה לעיל — דאמר "לקרבן [בלמ"ד שבאית] לא אוכל לך", שיש לפרשו: "לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך", ולכן אסור הוא באכילה משל חבירו.

הא — משנתנו — דאמר "לקרבן" [בלמ"ד פתוחה], ד"לא הוי קרבן" קאמר, ושוב אין שייך לומר: לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך.

מתניתין:

האומר (2) "שבועה לא אוכל לך", דמשמע: "בשבועה! לא אוכל לך".

או שאמר: "הא שבועה שאוכל לך" משמע נמי שלא אוכל לך. (3)

"קרבן" אינם חלים, מתפרשים כאן במשנה זו שבלשון "שבועה" הם חלים, וכאילו אמר כאן: אבל האומר, ולפרש באה המשנה את החילוק שבין נדר לשבועה.

3. א. כתב הר"ן שאי אפשר לפרש את הלשון "חי שבועה שלא אוכל לך" וכמו שאנו מפרשים

אומרים "מכלל לאו אתה שומע הן" [כמבואר לעיל יא א], ולכן אין הוא אסור לאכול משל חבירו.

1. כן נראה שגרס הר"ן.

2. כל הלשונות שנשנו במשנה לעיל, שבלשון